Należytość pocztowa opłacona gotówką

Cena 25 groszy

TYGODNIK ŻYDOWSKI

Organ Organizacji Syjonistycznej w Tarnowie

Rok XI — Tarnów, piątek 16 grudnia 1938 r. — Nr. 50

„Syjonizm dąży do stworzenia publiczno-prawnie zagwarantowanej siedziby dla narodu żydowskiego w Palestynie". *(Bazylea 1897)*

Nr. tel. 45 Konto P.K.O. 410.288

Redakcja i administracja: pl. Kazimierza W. 3
Godziny przyjęć od godz. 4 do 5 popołudniu

Rękopisów nie zwraca się

TREŚĆ:

W niedzielę 18 bm. o godz. 18·30 (w razie braku kompletu o godz. 19) odbędzie się w lokalu własnym przy ul. Mickiewicza 12

XVIII zwyczajne walne zgromadzenie Ż. T. G. S. „Samson" w Tarnowie

z następującym porządkiem obrad: 1) Otwarcie i zagajenie walnego zgromadzenia — 2) Odczytanie protokołu z ostatniego walnego zgromadzenia — 3) Sprawozdanie ustępującego zarządu: a) ogólne, b) sportowe, c) kasowe — 4) Sprawozdanie komisji rewizyjnej — 5) Dyskusja i udzielenie absolutorium ustępującemu zarządowi — 6) Zmiany statutu — 7) Wybór władz Towarzystwa — 7) Interpelacje i wnioski.

W myśl uchwały zarządu upoważnieni do głosowania będą tylko członkowie, którzy uiścili wkładki do dnia 1 października 1938 r.

Za zarząd:
Salomon Siegfried, sekr. Dr Mieczysław Menderer, przew

Rabin dr M. Weissman

Chanuka 5699

W chwili, kiedy się kończy proklamowana przez Związek Rabinów czterotygodniowa żałoba żydostwa polskiego, rozpocznie się ośmiodniowe święto historyczne Chanuka, poświęcone pamięci wielkiego zdarzenia w dziejach naszego narodu. W ponurych i ciężkich dniach tegorocznej jesieni, której powietrze przesiąknięte jest zapachem niewinnie przelanej krwi, zmieszanej z morzem łez ludzi kopanych i deptanych w swej godności, promień światła idący ku nam od świeczki chanukowej wnosi w naszą codzienną szarość pewne orzeźwienie i otuchę do wytrwania na ciężkim posterunku dziejowym. Dużo, bardzo dużo trosk przytłacza nasze serca w ostatnich czasach, kiedy widzimy, jak niedaleko od nas u sąsiada od strony zachodniej rujnuje się — niewiadomo w imię kogo i czego, dorobek wieków i tysięcy lat ludzkiej cywilizacji i kultury. Fala ciemnoty i barbarzyństwa rozlewa się coraz szerzej, podmywając fundamenty misternie i z nadludzkim trudem i poświęceniem wzniesionych budowli, ku których szczytom dotychczas powoli ale wytrwale ludzkość się wspinała. Ciężkie czasy nastały dla tych, którzy żyją w świecie starych odwiecznych i niczym niewzruszonych praw, objawionych im przez geniuszów myśli i uczuć ludzkich wszystkich pokoleń i wieków. Dąży się do zniszczenia zasad moralności, której kultura europejska zawdzięcza swój rozkwit, a chce się odświeżyć barbarzyńskie, pogańskie, byle rodzime wzory życia i umysłowości, które mogą ludzkość tylko zatrzymać w dążeniu do doskonałości i cofnąć ją w rozwoju o wieki i tysiące lat. Ustały czasy legalizmu i stałości, nie mają żadnej wartości układy ani konkordaty, bo decyduje tylko surowa, nieokrzesana, niczym nieskrępowana siła fizyczna, której wszystko inne musi się podporządkować bez sprzeciwu. Zwyciężył w świecie nominalizm, w obrębie którego pod pozorem słów uczciwych i niewinnych kryje się prymitywna maksyma zwierzęca, zezwalająca pożreć drugiego osobnika żywcem bez reszty. Stare wartości moralne muszą ustąpić miejsca odnowionemu i odrestaurowanemu barbarzyństwu, które z każdym dniem święci coraz wspanialsze triumfy.

W ramach tych cierpień ogólno-ludzkich, jakie przechodzi sumienie cywilizowanego, kulturalnego, religijnego i etycznego świata, my Żydzi mamy swój należyty udział, może większy niżby się to nam „procentowo" należało. Przeciwnie! Ogrom nieszczęść naszych i klęsk pozostaje w odwrotnej proporcji do małej naszej liczby w wielkim świecie. Ale ma to swoje uzasadnienie. Jak długo świat istnieje, ścierają się ze sobą dwa żywioły: słabość ludzka, mająca swój początek w ciemnocie, braku wykształcenia ducha i serca, w chęci wyrównania tych braków dziką, nieoswojoną naturą, gdzie słaby musi ulec silniejszemu, gdzie sprawiedliwość jest zawsze po stronie zwycięzcy, nie przebierającego w środkach, byleby dopiąć swego celu. Partnerem tej słabości jest potęga woli i ducha, czerpiąca swe natchnienie z nadprzyrodzonej, metafizycznej siły, która wykracza poza granice przeciętnego rozpoznania i dlatego stała się udziałem wybrańców — Mistrzów, promowanych do roli nauczycieli i wodzów sumienia ludzkiego. Starożytni Persowie nie będąc w stanie rozwiązać tego dylematu powiedzieli sobie, że trzeba obu siłom bić na równi pokłony, bo niewiadomo, która z nich zwycięży i która zawojuje świat. Lepiej więc sobie pierwszej nie zrazić, a drugą sobie zjednać. Ale judaizm nie chciał pójść na ten oportunistyczny kompromis w głębokim przeświadczeniu, że świat należy się Najwyższemu Dobru, sile ducha i myśli ludzkiej, której zło musi w końcu ulec a nawet zniknąć. Ten optymizm cechujący światopogląd żydowski i odróżniający go od innych systemów myśli i życia, zostaje wprawdzie okupiony wielkimi ofiarami, ale mimo to nie traci on nic ze swej potencji, jako dźwignia życia żydowskiego w tysiącletniej niewoli. Nie daje on bowiem zwątpić tym, którzy na zewnątrz pogardzani, poniżani i prześladowani, mimo to budują w duszy piękne wizje mesjanistycznej przyszłości w duchu wielkich proroków i ich objawionych, wzniosłych praw. A ponieważ tych praw nie da się obalić, ponieważ prawdy te stały się udziałem całego świata, a przeciw całemu światu trudno walczyć, przeto neopoganie uważają, że należy wpierw burzyć fundament, należy wpierw niszczyć żydostwo i ośmieszać judaizm, a gdy żydostwo zniknie, gdy "szkodliwy" wpływ judaizmu, względnie Starego Testamentu ustanie, wówczas łatwiej będzie się rozprawić z kulturą i moralnością wyrosłą na judaizmie, bo można je będzie wtedy odpowiednio spreparować i przykroić według nowych, a właściwie starych, surowych i dzikich wzorów. I dlatego nic dziwnego, że odium zwraca się w pierwszym rzędzie przeciw Żydom, jakkolwiek oni w obecnej rozgrywce między dobrym i złem, stoją przecież zdaleka i bezpośrednio na jej przebieg nie wpływają. Ale dostatecznie znany jest z historii upór, ich wytrwałość, poświęcenie i gotowość do ofiar dla świętej sprawy, a te zalety razem biorąc stanowią olbrzymią siłę moralną, którą nie potrafią wstrząsnąć ani palenie i burzenie świątyń i Domów Bożych, ani bezczeszczenie cmentarzy i zwyrodniałe znęcanie się nad trupami. Żydostwo bowiem i ten okres przeżyje, jak już zresztą niejeden okres prześladowań przeżyło.

Wiele analogii i podobieństwa wykazuje obecny okres prześladowań żydowskich z okresem przed powstaniem Makabeuszy, przeszło 2100 lat temu. I wówczas ścierały się ze sobą dwie kultury, dwie różne myśli, dwie potęgi, z których jedna opierała się na surowej sile, na pogaństwie, na swoistej moralności, obcej narodowi żydowskiemu, a druga oparła się o wiarę w sprawiedliwość i słuszność, w równość wszystkich ludzi, w nadzieję na zwycięstwo dobra nad złem i prawości nad bezprawiem. I tylko dzięki tej wyższości moralnej, możliwym był cud Boży, że „garstka zwycięźyła ogromną liczbę", że barbarzyń-

stwo legło pokonane przez kulturę, że judaizm ocalił dla świata piękną myśl, która niejedno harde serce przeorała i zasiała życiodajne ziarno. Garstce bohaterów należy zawdzięczyć to, że żydostwo nie znikło z powierzchni ziemi, lecz wzmocnione w walce o świętą sprawę, przetrwało wieki i tysiące lat, kując dla milionów ludzi naukę o miłości, miłosierdziu, sprawiedliwości i równości, bez względu na rasę, wyznanie lub narodowość. Kto wie, jaki obrót wziąłaby historia narodu żydowskiego i dzieje całej ludzkości, gdyby nie zwycięstwo w owe pamiętne dni zimowe, kiedy to ku ich wieczystej pamięci ustanowiono ośm dni święta Chanuka.

Dziś, kiedy we mgle i mrokach obecnej sytuacji zarysowywują się chwilami kontury tej Ojczyzny, która według zapowiedzi proroka ma się stać przystanią dla wszystkich słabych i uciśnionych tego świata, dziś, kiedy świat cywilizowany coraz żądniej dopomina się o to, by naprawić żydostwu jego historyczną krzywdę, winniśmy sobie uprzytomnić, że nasze oczy i serca muszą się skierować tam, skąd ma wyjść zbawienie dla cierpień ludzkich, skąd ma nadejść kres niedoli ludzkiej, skąd ma zajaśnieć światło najwyższe dla rozproszenia mroków nienawiści i ciemnoty. Nadszedł czas, kiedy każdy Żyd winien czynnie współdziałać przy realizowaniu tych ideałów, które ulżą jego skołatanemu narodowi i całej ludzkości wogóle. A środkiem do tego celu jest w pierwszym rzędzie popieranie i wspomaganie narodowych funduszów przeznaczonych na budowę Ojczyzny. O tym winniśmy myśleć podczas rozpamiętywania cudu chanukowego.

Konieczność utrzymania tramwajów miejskich w Tarnowie

W ślad za artykułem dyskusyjnym w sprawie likwidacji tramwajów miejskich, umieszczonym w przedostatnim numerze naszego pisma — umieszczamy poniżej artykuł, będący wyrazem stanowiska sfer przemysłowo-handlowych wypowiadających się za utrzymaniem tramwajów. Red.

Zlikwidować czy utrzymać tramwaje w Tarnowie — oto problem lokalny, absorbujący ostatnio społeczeństwo tarnowskie. Dyskusję tramwajową zapoczątkował Zarząd miejski na ostatnim posiedzeniu Rady miejskiej swym wnioskiem o zlikwidowanie tramwajów i zastąpienie ich autobusami dla utrzymania komunikacji wewnątrz miasta, podyktowanym — wedle stanowiska Zarządu — stałym wysokim rocznym deficytem, związanym z utrzymaniem komunikacji tramwajowej oraz koniecznością nowych znacznych inwestycyj.

Powyższy wniosek Zarządu miejskiego, spotkawszy się z jednomyślnym sprzeciwem prawie wszystkich radnych na trybunie samorządowej, znalazł też analogiczne reperkusje antylikwidacyjne w szerokiej opinii publicznej Tarnowa. Konieczność likwidacyj tramwajów motywuje Zarząd miejski argumentami deficytu, przewidzianego w roku budżetowym 1938/39 we wysokości 43.000, oraz wydatkiem inwestycyjnym, mającym wynieść około 130 000 zł na ułożenie pod tramwaj nowego podkładu żel.-betonowego i wymianę szyn tramwajowych na ul. Lwowskiej.

Rozważmy te dwa zasadnicze argumenty, przemawiające zdaniem Zarządu miejskiego — za zniesieniem tramwajów. Otóż tramwaj jako tani i dostępny dla szerokich warstw ludności środek lokomocji w obrębie miasta, a więc jako instytucja użyteczności publicznej nie był nigdy obliczony na zysk względnie dochody, których częstokroć nie przynoszą również lepiej rozgałęzione i zorganizowane linie tramwajowe innych miast w Polsce, oraz zagranicą.

Na wypadek zlikwidowania tramwajów w Tarnowie kwota deficytu przewidzianego w roku budżetowym 1938/39 na 43.000 zł i tak obciążać będzie miasto nadal w tej samej wysokości z uwagi na to, iż pensje emerytalne, jakie Gmina musiałaby płacić funkcjonariuszom etatowym, wynosiłyby około 30.000 zł, przy czym trudno przypuścić, by złożona z około 30 osób załoga techniczno-administracyjna, zatrudniona 20 lat w tramwajach dała się z równą lub nawet częściową wydajnością pracy przenieść na inne odcinki pracy. W dalszym ciągu uwzględnić należy, ciążący nadal na tramwaju dług inwestycyjny, którego roczna rata amortyzacyjna wynosi 5.500 zł, oraz kwotę 4.000 zł, wliczaną do deficytu a pobieraną przez personel administracyjny rachuby miejskiej, zajęty tylko ubocznie administracją tramwaju. W końcu obciążać będzie miasto na wypadek zniesienia tramwaju kwota 4.000 zł z powodu zmniejszonej o 200.000 rocznie kwg. konsumcji prądu, a tym samym wpłynie na ogólną podwyżkę ceny prądu w Tarnowie. W świetle więc powyższego stanu faktycznego stanowczo argumentem deficytu, jako bezpodstawnym szermować nie można.

Drugim argumentem Zarządu miejskiego, skierowanym przeciwko utrzymaniu tramwaju w Tarnowie jest okoliczność, iż Powiatowy Zarząd Drogowy, zamierzając na wiosnę 1939 r. wykostkować ulicę Lwowską, uwarunkował kursowanie tramwaju na tej ulicy od przebudowy linii tramwajowej. Obliczono, iż nowa podbudowa żel.-betonowa oraz wymiana szyn na ul. Lwowskiej kosztować będzie około 130 000 zł. Obliczenie powyższe kwestionują fachowcy jako zbyt wygórowane, ile że 1 km., a tyleż długości ma ul. Lwowska, żel.-betonowej podbudowy oraz toru łącznie winien kosztować około 60.000 zł. Niezależnie jednak od tego dla zaoszczędzania i tych zbyt wysokich kosztów inwestycyjnych, należałoby przejść na inny, tańszy a równie celowy system podbudowy tramwajowej. W każdym razie techniczna ta kwestia winna być wyczerpująco przedyskutowana w szerszym gronie ekspertów. Tak więc i ten drugi argument nie może żadną miarą zaważyć na szali dyskusji w kierunku zniesienia tramwaju.

Należy również dodać, iż skasowanie tramwaju zakwalifikowałoby inwentarz tramwajowy wraz z taborem na złom a budynek remizy tramwajowej o specjalnej akomodacji dla celów przedsiębiorstwa tramwajowego stałby się prawie zupełnie bezwartościowy i bezużyteczny. A bądź co bądź tramwaj w ruchu przedstawia substancję majątkową o wartości pół miliona zł, której przekreślić nie można bez gruntownego zanalizowania twierdzeń „pro i contra" w powyższej dyskusji.

Realizacja natomiast koncepcji zastąpienia tramwaju autobusami wymaga najmniej 100.000 zł nowych inwestycyj, na które miasto w obecnych warunkach pozwolić sobie nie może, przy czym w pozytywnym wypadku problematyczną staje się też sprawa dochodowości i dogodności komunikacyjnej zmotoryzowanego środka lokomocji miejskiej. Szybka bowiem zużywalność autobusów na skutek braku odpowiedniej asfaltowej nawierzchni w Tarnowie, również w wydatnej mierze komplikuje optymistyczne obliczenia zwolenników uruchomienia w Tarnowie połączeń autobusowych.

To też tramwaj tarnowski, przy równym obciążeniu miasta wyżej wymienionymi świadczeniami, tak w wypadku dalszego utrzymania jak i jego skasowania — winien dalej spełniać swą rolę instytucji użyteczności publicznej oraz gospodarczą, będąc dostępnym i tanim środkiem komunikacyjnym dla najszerszych sfer ludności, młodzieży szkolnej, robotników, spieszących z Rzędzina do fabryk i warsztatów kolejowych, oraz dla biednego straganiarza czy handlarza mogącego za niewielką opłatą przewieźć swe bagaże z dworca kolejowego do śródmieścia lub na drugi koniec miasta. Otwartą naturalnie pozostaje kwestia lepszej eksploatacji tramwaju pod względem dochodowym, której rozwiązanie porucza się fachowcom.

Skoro więc Tarnów otrzymał tramwaje wówczas, gdy jego rozwój gospodarczy był w zalążkach — tym bardziej nie powinien być tego środka lokomocji pozbawiony teraz, gdy jest predystynowany do odegrania wybitnej roli gospodarczej na terenie COPu.

W świetle więc powyższych tez kontrlikwidacyjnych, nie względy jakiegoś prestiżu, tradycji miejskiej lub konserwatyzmu, ale po prostu rzeczowe względy urbanistycznego utylitaryzmu przemawiają dobitnie za utrzymaniem tramwaju i rozbudową, przy sprzyjających warunkach, sieci tramwajowej w Tarnowie.

Mgr Emil Neugahser

W. zebranie ogólnych syjonistów

Przy licznym udziale członków odbyło się w sobotę 10 bm. doroczne walne zebranie ogólnych syjonistów.

Zagaił zebranie prezes tow. dr Chomet, który uczcił pamięć ofiar teroru arabskiego, oraz błp. Zellermayera i błp. Prowellera, zmarłych tragicznie we Lwowie, po czym zaprosił na przewodniczącego obecnego na zebraniu wiceprezesa Egzekutywy tow mgra Leona Salpetra.

Po dyskusji wybrano kom. lok. w następującym składzie: Blumenkranz Nuchim, Birn, Braun, Brigg Artur, Bruder Tobiasz, dr Chomet Abraham, mgr Dintenfass Michał, Ehrlich Chaim, Fast Józef, Fenichel Zygmunt, Fluhr Henryk, Fluhr Eliasz, Friedman Chaim, Gerstner, dr Goldberg Salomon, dr Grünberg Henryk, Grünspan Izak, Gelbowa Regina, Gelbwachs Baruch, Hellin Izak, Holländer Henryk, Jachimowicz Feiwel, dr Katz Adolf, Kimmel Henryk, Krieger M., Keller Samuel, dr Mandel Wolf, mgr Mann Maurycy, Mannówna Nella, dr Menderer Mieczysław, Mondscheinowa Emilia, Ormian Herman, Osterweil Gabriel, Perlbergowa Bronisława, Rapaport Wolf, Reich Szymon, Reinhold Aron, dr Schenkel Wolf, Schneider Dawid, Schwanenfeld Maurycy, dr Seidenwerg Ignacy, Seinwel Samuel, Seidenówna Dora, Schiff Dawid, mgr Spielman Henryk, Spenądel Bolesław, Selinger Zysze, Starkman Jonasz, Taub Anszel, Ungerowa Dora, Wild Natan, Wołowski, mgr Zeichner, oraz delegat plugi Hanoar Hacijoni.

Komisja rewizyjna: dyr. inż. Leuchter Mojżesz, dyr. Schinagel Leopold i dr Dresner Juliusz.

Sąd honorowy: dr Fisch Ignacy, dr Schönfeld Simche i dr Rein Salomon.

Następnie walne zebranie uchwaliło cały szereg rezolucji i m. in. rezolucję, że organizacja syjonistyczna w Tarnowie stoi niezłomnie na gruncie światowego Związku ogólnych syjonistów, oraz pozdrowienie dla kibuców ogólno syjonistycznych w Tel-Jicchak i Kfar Jehoszua. Walne zebranie zostało zakończone odśpiewaniem Hatikwy.

Ku czci Karola Zellermayera i Samuela Prowellera

Staraniem stow. żyd. słuch. U. J. „Ognisko" w Tarnowie odbyło się w synagodze postępowej przy ul. Św. Anny w niedzielę 10 b. m. nabożeństwo żałobne ku czci błp. Karola Zellermayera stud. IV roku farmacji, oraz błp. Samuela Prowellera stud. IV roku politechniki w Lwowie, zmarłych tragiczną śmiercią we Lwowie.

Modły odprawił kantor p. Weiser wraz z chórem Nowej Synagogi pod batutą p. Künstlera przy akompaniamencie organów, a podniosłe kazanie wygłosił rabin dr M. Weissman, który dał wyraz wielkiemu bólowi ludności żydowskiej z powodu tragicznego zgonu młodych studentów.

Na zakończenie chór odśpiewał Hymn Państwowy i Hatikwę.

Tramwaj miejski znowu przedmiotem obrad Rady miejskiej.

Na czwartek, 15 bm. prezydent miasta dr Brodziński zwołał posiedzenie Rady miejskiej, na którym mają być rozpatrywane następujące sprawy: wniosek Magistratu o sprzedanie Władysławowi Łabnie parceli budowlanej na Strusinie, wnioski Magistratu na przyjęcie do związku przynależności do Gminy miasta Tarnowa, wniosek Magistratu w sprawie przebudowy budynków elektrowni miejskiej, oraz wniosek Magistratu w sprawie **zlikwidowania tramwaju miejskiego w związku z budową nawierzchni na ul. Lwowskiej przez Państwowy Zarząd Drogowy kosztem około 130 000 zł.**

Serdeczne gratulacje składam p. Zygmuntowi Lionowi z okazji zaślubin z p. Felicją Adler z Krakowa.

Chaim Ehrlich

Otwarcie hali targowej

W obecności przedstawicieli władz administracyjnych, wojskowości, Gminy Wyznaniowej Żydowskiej i całego szeregu instytucji gospodarczych i społecznych, oraz tłumów publiczności — odbyło się w sobotę 10 b. m. uroczyste poświęcenie i otwarcie nowowybudowanej miejskiej hali targowej przy ul. Panny Marii.

Uroczystość zagaił prezydent miasta p. dr Brodziński przemówieniem, w którym podkreślił znaczenie hali targowej dla rozwoju gospodarczego i dla podniesienia stanu sanitarnego w naszym mieście. Poświęcenia hali dokonał ks. dr Bochenek, który wygłosił też przemówienie, wyrażając zarządowi miejskiemu uznanie za wybudowanie hali targowej.

Hala targowa obejmująca 48 stoisk i halę rybną, przedstawia się bardzo dodatnio. W planie jest dalsze jej rozszerzenie przez nabycie i zburzenie sąsiednich budynków stanowiących obecnie własność Komunalnej Kasy Oszczędności.

W hali targowej znalazły pomieszczenie stragany z pieczywem, nabiałem i mięsem, których właściciele pochodzą z Tarnowa i złożyli wymaganą kaucję.

Normy świadczeń na pomoc zimową

Świadczenia od handlu: Przedsiębiorstwa handlowe, które wykupiły na r. 1938 świadectwo przemysłowe kat. I. lub IIa. świadczą na rzecz pomocy zimowej 1% od obrotu, osiągniętego w r. 1937.

Podstawę wymiaru świadczeń od przedsiębiorstw handlowych, które na rok 1938 wykupiły świadectwa przemysłowe kat. IIb, II i IV stanowią te świadectwa przemysłowe, a świadczenia ustala się wg. następujących norm: kat. IIb zł 35.—, kat. III zł 25.—, kat. IV zł 5.—.

Świadczenia od przemysłu. Podstawę wymiaru stanowią obroty w r. 1937. Przedsiębiorstwa, które za r. 1937 nie wykazały zysku bilansowego, świadczą na rzecz pomocy zimowej 1‰ od obrotu, zaś te, które za r. 1937 wykazały zysk bilansowy, świadczą 2‰ od obrotu. Zysku bilansowego, nie przekraczającego 2% w stosunku do kapitału zakładowego — nie uważa się za zysk.

Świadczenia od rzemiosła. Rzemieślnicy, posiadający własn y lokal sklepowy, świadczyć winni 1½‰, a nie posiadający własnego lokalu sklepowego 1‰ od osiągniętego obrotu w r. 1937.

Świadczenia od dochodu niefundowanego (świata pracy). Podstawę wymiaru dla tych świadczeń stanowi miesięczne uposażenie (wynagrodzenie) netto t. zn. uposażenie brutto pomniejszone jedynie o podatek dochodowy i opłatę na Fundusz Pracy, oraz ewent. o podatek specjalny.

Wymiar świadczenia dokonywany jest przez pracodawcę według następujących norm: do 160 zł 0.20 zł, od 161—300 zł ¼%, od 301—600 zł ½%, od 601 — 800 zł 1%, od 801—1200 zł 1½%, od 1201—2500 2% od 2501 wzwyż 4%.

Świadczenia od dochodu fundowanego. Podstawę wymiaru dla osób wykonywujących wolne zawody (adwokaci, lekarze itd.) dla rentierów itp. stanowi przez okres 5 miesięcy co miesięcznie $^1/_{12}$ część dochodu netto, osiągniętego w r. 1937 za wydzieleniem ewentualnego dochodu z przedsiębiorstwa przemysłowego, handlowego i rękodzielniczego oraz dochodu z gospodarki rolnej. Również wyłącza się z ogólnego dochodu — celem odrębnego obliczenia świadczenia, dochód z własności nieruchomej.

Od reszty dochodu miesięcznego oblicza się świadczenie wedle następującej skali: od 160—300 zł ½%, od 301—400 zł ¾%, od 401—600 zł 1%, od 601—1000 zł 2%, od 1001—2000 zł 2½%, od 2001—3000 zł 4%, od 3001—5000 zł 5%, od 5001 wzwyż 6%.

Świadczenia od dochodu z własności nieruchomej. Podstawę wymiaru stanowi przez okres 5 miesięcy $^1/_{12}$ część dochodu netto, osiągniętego w roku 1937. W stosunku do dochodu z domów, zwolnionych od podatku dochodowego (budynki nowo wzniesione) stanowi podstawę wymiaru $^5/_{12}$ części 6% rocznego dochodu brutto.

Obliczenie świadczenia następować winno wedle następujących norm: przy miesięcznym dochodzie od 120 zł 20 gr, od 121—300 zł ½%, od 301 do 600 zł ¾%, od 601—800 zł 1%, od 801—1000 zł 1½%, od 1001—2000 zł 2%, od 2001—3000 zł 3%, od 3001 wzwyż 4%.

Świadczenia od lokali. Świadczenia te posiadają charakter pomocniczy, to znaczy, że posiadacze lokali w miastach i osiedlach o charakterze miejskim opłacający świadczenia z jakiegokolwiek innego tytułu, uiszczają w wysokości nie niższej od obowiązujących norm i w terminach, wyznaczonych przez właściwe organa akcji.

Lokale służbowe, zawodowe, handlowe, przemysłowe i rzemieślnicze zwolnione są od świadczeń lokalowych.

Emeryci mogą być objęci według własnego uznania — albo świadczeniami od lokali, albo też świadczeniami, przewidzianymi dla pracowników pozostających w stosunku służbowym lub najmu pracy.

Świadczenia od lokali wynoszą: od 2 izb 0.25 zł mies. od izby w ciągu 5 miesięcy, od 3 izb po 0.50 zł od 4 izb po 1.25 zł od 5 izb 1.50 zł miesięcznie od izby w ciągu 5 miesięcy.

L. 2802/38 Tarnów, dnia 14 grudnia 1938

Zarząd Gminy Wyznaniowej Żyd. w Tarnowie

poszukuje

inkasenta opłat od rzezi rytualnej

od dnia 1 stycznia 1939.

Zgłoszenia w kopertach zamkniętych składać należy do dnia 20 grudnia 1938 r. włącznie do godz. 12 w poł. w kancelarii Gminy Wyznaniowej Żydowskiej w Tarnowie przy ul Nowej 10 od godz. 9 do 13, gdzie zarazem udziela się szczegółowych informacyj.

Dr ABRAHAM CHOMET
przewodniczący

Wybory do Rady miejskiej w Tarnowie — w lutym 1939

W tym tygodniu bawił w Tarnowie naczelnik wydziału samorządowego Urzędu Wojewódzkiego p. Osiecki wraz z referendarzem p. Nowakiem. P. naczelnik Osiecki odbył z prezydentem p. dr. Brodzińskim kilkagodzinną konferencję w sprawach miejskich, szczególnie w sprawie zbliżających się wyborów do Rady miejskiej. W czasie swego pobytu w Tarnowie p. naczelnik Osiecki omówił również sprawę okręgów wyborczych. Wybory bowiem do Rady miejskiej w Tarnowie mają się odbyć z końcem stycznia lub w pierwszych dniach lutego 1939.

Przygotowania do opl

Prace około uświadomienia i zorganizowania społeczeństwa dla celów obrony przeciwlotniczej prowadzone są przez zarząd miejski bardzo intensywnie i systematycznie. W miesiącach: listopad-grudzień urządzono szereg kursów dla komendantów opl domów i dla nauczycieli. Uroczyste rozdanie świadectw odbędzie się w niedzielę 18 bm.

Obecnie urządzono kilka kursów sanitarnoratowniczych, a w planie jest urządzenie kursu dla drużyny odkażającej.

Praca na terenie poszczególnych bloków została ostatnio spotęgowana, szczególnie ze względu na odbyć się mające ćwiczenia lotnicze.

Celem uświadomienia szerokich sfer społeczeństwa o celach i zadaniach opl, odbywają się w budynkach szkolnych referaty na powyższy tema, które wygłasza p. Czernoch.

Z ramienia zarządu miejskiego całą akcją kieruje umiejętnie i sprężyście p. sekretarz Czernoch, a z ramienia obwodu powiatowego LOPP p. Kozdroń.

Komisja pomocy wysiedleńcom

przy Gminie Żydowskiej w Tarnowie prosi o ofiarowanie produktów. jakoto: mąki, kaszy, cukru, fasoli, tłuszczu w każdej ilości dla kuchni wysiedleńców.

Łaskawe dary przyjmuje się codziennie w kancelarii Gminy Wyzn. Żyd. przy ul. Nowej od godz. 9—14. Na telefoniczne żądanie pod Nr 63 zjawi się wysłannik pod odbiór darów.

Z kahału

Zarząd gminy wyznaniowej żydowskiej w Tarnowie poświęca ostatnio głównie swą uwagę zagadnieniom budżetowym ze względu na zbliżający się początek roku budżetowego. Dlatego też zarząd przygotowuje materiał dla komisji budżetowej, która rozpocznie swoją działalność już w najbliższych dniach, oraz dla komisji wymiaru składek za rok 1938, która zostanie wybraną na sobotnim posiedzeniu Rady kahalnej.

Ponadto zarząd dokonuje przeszacowania majątku gminnego celem urealnienia bilansu gminnego.

Posiedzenie Rady kahalnej

W sobotę, 17 b. m. o godz. 6.30 odbędzie się posiedzenie Rady kahalnej. Na porządku dziennym znajduje się sprawa zatwierdzenia uchwalonego przez zarząd statutu szpitala żydowskiego, oraz sprawa ustalenia globalnej sumy wymiaru składki gminnej i wybór komisji dla wymiaru składki gminnej.

Odznaczenia

Srebrny Krzyż Zasługi otrzymali w Tarnowie: Gajda Karol, Białkówna Józefa, Gatkiewicz Anna i Marszałek Franciszek.

Naszej wiceprzewodniczącej p. drowej Goldbergowej wyrażamy głębokie współczucie z powodu zgonu Jej błp. OJCA. **Zjedn. kobiet żyd. „Wizo“ w Tarnowie**

WPani drowej Goldbergowej z powodu śmierci Jej błp. OJCA wyraża szczere i głębokie współczucie **Komitet Rodzicielski przy szkołach „Safa Berura“ w Tarnowie**

Czy likwidacja oddziału Banku Gosp. Kraj. w Tarnowie

Centrala Banku Gospodarstwa Krajowego w Warszawie postanowiła zlikwidować swój oddział w Tarnowie. Sfery gospodarcze jednak czynią starania o zmianę powyższej decyzji i o pozostawienie oddziału Banku Gospodarstwa Krajowego w Tarnowie.

Memoriał wystosowany do prezesa Banku Gospodarstwa Krajowego p. generała Góreckiego w sprawie utrzymania oddziału B. G. K. w Tarnowie, podpisały następujące zakłady przemysłowe: Dyrekcja Zakładów Przemysłowych ks. Sanguszki, Państwowa Wytwórnia Prochu w Niedomicach, Zjednoczone Fabryki Związków Azotowych w Mościcach i Okręgowy Zakład Elektryczny w Tarnowie, oraz Zarząd Miejski.

Pomoc zimowa

Dnia 9 grudnia br. odbyło się posiedzenie Wydziału Wykonawczego P. K. P. Z. B. w Tarnowie, na którym Przewodniczący Sekcji składali sprawozdania.

Przewodniczący Sekcji Finansowej p. Naczelnik Ażgirej — podał, że założono rejestr płatników i uskuteczniono wymiar od litery A—K. Ogółem wysłano 2 500 nakazów płatniczych.

Przewodniczący Sekcji rozdzielczej dyr. Szypuła podał, że rozpatrzono 27 podań o pomoc zimową z czego przychylnie załatwiono 22, — 3 odmownie — a 2 odesłano do ponownego zbadania.

Przewodniczący Sekcji Imprezowej p. inż. Fischer zawiadomił, że zbiórka urządzona w dniu 4 bm. przyniosła 358 zł dochodu. Następna zbiórka odbędzie się w dniu 11 bm.

Przewodniczący Sekcji pomocy dzieciom i młodzieży — dr Goździewski zapowiedział, że rozda w najbliższym czasie 1336 par butów dzieciom, z tego większa część bezpłatnie.

Sekcja pomocy lekarskiej — udzieliła bezpłatnie 30 porad lekarskich.

Przewodniczący Sekcji zatrudnienia inż. Groch przedstawił plan prac, które będą wykonane w okresie zimowym. Przy pracach tych będą zatrudnieni bezrobotni celem odpracowania względnie zapracowania zasiłków.

Sekcja Oświatowa (przewodn. insp. Tomaszkiewicz) — urządza kursy początkowe nauki czytania, pisania i liczenia, kursy dokształcające w zakresie 4, 5, 6 i 7 kl. szkoły powszechnej, kursy nauki o Polsce współczesnej, akcję odczytową w świetlicach (odczyty z dziedziny nauki o Polsce, ochronie pracy i ubezpieczeń społecznych), kurs budownictwa ogniotrwałego, kursy dla niewywalifikowanych robotników celem przygotowania do egzaminów zawodowych.

Z Zrzeszenia Kupców i Przemysłowców

W czwartek 8 bm. odbyło się zebranie członków sekcji konfekcyjnej. Na wstępie wygłosił referat o możliwościach eksportowych tut. wyrobów konfekcyjnych p. Dawid Seiden, po czym wywiązała się dyskusja, w której wzięli udział pp. Heimberg, Roth, Izak, Schwarz, Sz. Seiden, Stein i inni. Następnie przedyskutowano sytuację rynku wewnętrznego w dziedzinie zwrotów towarowych, nieuzasadnionych potrąceń przez odbiorców, przewlekłego odraczania pokrycia otwartych rachunków, pokrycia długoterminowego, nie terminowego honorowania weksli przez odbiorców oraz upadłości. W dyskusji brali udział pp. Gelernter, Glanz, Gans, Roth, Blond, Izak, Landman, Stein i inni. W końcu wybrana została komisja w skład której weszli pp. Blond, Klapholz, Stein i Weinstock, której zadaniem jest opracować projekt w kierunku uregulowania spornych kwestyj między przemysłowcami konfekcyjnymi a ich odbiorcami.

W niedzielę 18 bm. odbędzie się w sali Zrzeszenia punkt. o godz. 7·30 wiecz. referat p. mgra Jana Biela, referendarza Urzędu Skarbowego w Tarnowie nt. „Ulgi przy nabywaniu świadectw przemysłowych na rok 1939". Ze względu na osobę referenta doskonale obznajomionego z tematem oraz z uwagi na bezpośredniość aktualność powyższego tematu — wspomniany referat wywoła niewątpliwie wielkie zainteresowanie wśród szerokich rzesz kupiecko-przemysłowych.

Zawiadamia się członków Zrzeszenia, iż w odbyć się mającym w najbliższym czasie walnym zgromadzeniu członków Zrzeszenia mogą wziąć udział zgodnie z obowiązującymi przepisami statutowymi— tylko ci członkowie, którzy nie zalegają ze składkami miesięcznymi. Leży więc w interesie własnym członków Zrzeszenia, by jak najszybciej uregulowali zaległości w składkach członkowskich i skorzystali z czynnego i biernego prawa wyborczego na walnym zgromadzeniu.

Podaje się do wiadomości zainteresowanych, iż w drugiej połowie grudnia br. Zrzeszenie przyjmować będzie wpłaty na świadectwa przemysłowe na rok 1939. Bliższe szczegóły podane zostaną w następnym komunikacie.

Podziękowanie

WPanu drowi D. BIENENSTOCKOWI
ul. Legionów
oraz WPanu drowi E. HÖNIGOWI

składamy tą drogą jak najserdeczniejsze podziękowanie za wyleczenie żony i matki naszej z ciężkiej i długotrwałej choroby, oraz za nader troskliwą opiekę.

RAUCHWERGEROWIE

K. K. L.

Wyszczególnienie wpływów za listopad 1938.

Puszki ścienne zł 325.87, Złota Księga 269.65, Imi 12.15, Urocz. ślubne 3.—, Szkoły 84.17, Znaczki 7.85, Blank. grat 14.75, Jiskor 34.40, N'darim 233.50, Różne 2.50, Kaarot 3.40, Akcja Tiszri 7.60, Trumat Hameter 34 zł. Łącznie 1.032 zł 84 gr.

Org. ogólno-syjon. zł 356.90 (og. syjoniści 70.63, Hanoar Hacijoni 153.41, Akiba 51.84, Bnej Syjon 43.38, Syjon 26.64, Baalej Mikcoa zł 11).

Liga Prac. Palestyny zł 338 30 (Hitachdut 54.45, Gordonia 176.54, Haszomer Hacair zł 107.31).

Org. Mizrachi (Haszomer Hadati zł 166.19).

Org. Wizo zł 42.89 (Wizo 24.50, Młode Wizo zł 18.39).

Hacofeh zł 24.69. — Samson zł 14.40.

Szkoły zł 89.47 (Gimn. hebr. 66 85, Tow. Żyd. Naucz. zł 22.62). Łącznie 1.032 zł 84 gr.

Śluby: Dickstein — Knobloch zebrane przez tow. Zwi Gerstena zł 18.20. Mandel — Messinger zebrane przez tow. M. Perlberga i Schmucklera zł 11.20. Drucker — Abramowicz zebrane przez tow. Gelbową i tow. Kwadratsteina zł 4.10.

Imi: Jechiel Kurz zł 1.50, Szulim Leuchter zł 1 90. Samson Toder zł 5.30. Dar mgra Zeichnera 3 zł.

Szkoły: Gimnazjum hebr. samorząd za listopad zł 50.—, grono prof. zł 16 85 i kl. 0.79. Impreza zł 10.— Razem zł 77.64. Jabne: za akcję znaczkową zł 30.60. — Org. Hacofeh: Impreza zł 3.—.

Zarząd Nowej Synagogi

zawiadamia, że w najbliższą sobotę odprawi modły nadkantor p. Rosenblatt wraz z chórem pod batutą dyryg. p. Künstlera. Odśpiewane zostaną następujące utwory:

W piątek 16 grudnia b. r. o godzinie 4 po poł. 1) Lecha dodi, 2) Weszomru, 3) Mogen Awot.

W sobotę 16 grudnia o godzinie 8.30 rano 1) Mimkomcha, 2) Jehi razon, 3) Jechadszehu Naaricach.

APEL!

Potrzebna jest pewna ilość łóżek i pościeli dla wysiedleńców. Komisja pomocy wysiedleńcom przy Gminie Żydowskiej prosi o ofiarowanie względnie wypożyczenie łóżek i pościeli. — Łaskawe zgłoszenia należy skierować do Gminy Żydowskiej od godz. 9—14, wzgl. przez tel. Nr 63

ZE SPORTU

Tarnovia — Garbarnia Ib (Kraków) 1:1 (0:1)

Zawody o mistrzostwo ligi okręgowej zakończyły się zaszczytnym dla gości wynikiem remisowym, gdyż sądząc z przebiegu gry, spotkanie winna była wygrać Tarnovia, która miała nad przeciwnikiem przewagę, natomiast Garbarnia, zasilona kilkoma graczami I-szej drużyny była technicznie lepsza. Ponadto gospodarze zaprzepaścili szereg dogodnych sytuacyj podbramkowych. Bramkę dla gości uzyskał Nowak, dla Tarnovii bramkę wyrównującą uzyskał z karnego po pauzie Roik II. Sędziował p. Knobel z Krakowa.

Mościce — Chełmek 2:0 (1:0)

Zasłużone zwycięstwo Mościc, które doskonale zagrały powyższe zawody. Gra żywa i interesująca, początkowo upływa pod znakiem zmiennych akcyj. Wkrótce jednak do głosu dochodzą Mościce, uzyskując do przerwy 2 bramki przez Cholewę. Po przerwie Mościce mają jeszcze okazję do podwyższenia wyniku, marnują jednak kilka dogodnych pozycyj. U gości znać spadek formy, wskutek utraty kilku dobrych zawodników.

Sędzia p. Sławikowski z Krakowa.

Wobec powyższego zwycięstwa, Mościce wysunęły się na 6 miejsce w tabeli (8 pkt.). Tarnovia zajmuje 4 miejsce (12 pkt.). em-er.

Kronika

Bnej Syjon. Sobota 17 bm. godz. 2·45 popoł. plenarne zebranie członków Bnej Syjonu z referatem tow. D. Schneidera nt. „Darwinizm jako teoria i jego wpływ na inne nauki". Poniedziałek 19 bm. godz. 8·15 wiecz. seminarium tow. mgr. Manna z referatem tegoż. Środa 21 bm. godz. 8·30 wiecz. seminarium tow. Arganda nt. „Totalizm a demokracja". Czwartek 22 bm. godz. 8·30 wiecz. seminarium tow. mgr. Manna z referatem tow. S. Scheuera nt. „Herzel a terytorializm". Sobota 24 bm. zapoznawcza herbatka dla zaproszonych gości.

Komitet starszej młodzieży ogólno-syjon. przy org. „Syjon" w Tarnowie zawiadamia, że w sobotę o godz. 3 po poł. odbędzie się plenarne zebranie członków w lokalu org. syjonistycznej przy pl. Kazimierza W. 3.

Przedszkole „Safa Berura". W niedzielę dnia 18 grudnia b. r. o godz. 3 popoł. odbędzie się w Przedszkolu „Safa Berura" wielka zabawa chanukowa.

Wizo. W sobotę dnia 17 bm. o godz. 8 wiecz. odbędzie się walne zebranie Wiza, a w razie braku kompletu o 8·15. W poniedziałek 19 bm. o godz. 8 wiecz. posiedzenie wydziału. We wtorek 20 bm. o godz. 4·30 popoł. herbatka chanukowa z referatem tow. drowej Weissowej.

Młode Wizo. W sobotę dnia 17 bm. o godz. 3 popoł. odbędzie się plenarna pogadanka z tow. M. Grünstein — Klapholzową z Palestyny. W niedzielę o godz. 8 mej posiedzenie zarządu.

Szkoły Stow. Żyd. Naucz. urządzają w sali własnej Matejki 4 a dnia 18 grudnia o godz. 6 wiecz. uroczysty wieczór chanukowy. — Przedszkole urządza osobno bardzo miłą wieczorynkę chanukową we wtorek dnia 20 bm. o godz. 3 30 popoł.

„Naj-Teater" Warszawski Zespół Artystyczny pod kierownictwem dra Michała Weicherta, wystąpi w Tarnowie w sali „Sokoła" tylko 2 dni i wystawi dziś w piątek 16 bm. sztukę Dreisera w reżyserii Rotbauma „Tragedję Amerykańską". Jutro w sobotę arcykomiczną pełną piosenek, muzyki i tańca komedię muzyczną Szaloma Alejchema „Goldgreber". Początek punktualnie 9 wiecz. Pozostałe bilety w firmie „Teka" Wałowa 22.

Wielka rewia. W sobotę dnia 17 bm. odbędzie się w sali T. S. „Jutrzenka" Narutowicza 22 wielka rewia humorystyczna „Gordonii". Początek o godz. 8 30 wiecz.

O strejk okupacyjny. We wtorek, 13 bm. toczyła się rozprawa karna przeciw 24 osobom, oskarżonym o strejk okupacyjny, który trwał 6 tygodni w cegielni Zawadzińskiego w Krzyżu. W wyniku rozprawy wszyscy oskarżeni (z wyjątkiem jednego) zostali skazani po 1 m. aresztu z zawieszeniem wykonania kary na 3 lata. Bronili dr Agatstein i dr Szumski.

Za kradzież filmu. Swego czasu głośną była sprawa kradzieży filmu w kinie „Marzenie" wartości zł 2.500. Śledztwo ujawniło, że sprawczynią kradzieży była 82-letnia Katarzyna ze Zjadaczów Lisowa, która film zakopała w piwnicy, a fotosy spaliła w piecu. Za czyn powyższy została skazaną przez sąd w Tarnowie na 6 miesięcy bezwzględnego aresztu.

Znowu wybijają szyby. Onegdaj wybito w nocy szyby w klubie „Muza" przy ul. Batorego. Jako podejrzango o powyższy czyn policja zatrzymała Wawrzyńca Wilka zamieszkałego przy ul. Dwernickiego 24.

Nieszczęśliwe wypadki. Do szpitala powszechnego w Tarnowie przewieziono trzech pracowników warsztatów kolejowych, a mianowicie: Jana Krawczyka, który doznał przy pracy zgniecenia stopy u nogi, Tadeusza Urbana, który uległ ciężkiemu zwichnięciu nogi i Józefa Tarcholę, który wbił sobie olbrzymią drzazgę w dłoń.

Eksplozja gazu. Maurycy Manheimer, zamieszkały przy ul. Krakowskiej nr 32, wszedł do swej łazienki, gdzie poprzednio nie był szczelnie zakręcony kurek gazowy, a wskutek nagromadzenia się większej ilości gazu spowodował wybuch zapaloną świecą, którą trzymał w ręku i doznał opalenia włosów na głowie, a nadto pod naporem tego wybuchu wyleciały 4 szyby w oknie łazienki.

Wyłudzenie. Dnia 12 bm. Bodner Maria z Klikowej zgłosiła o wyłudzeniu przez jej narzeczonego Mozesa Komito kwoty przeszło 500 zł, w sposób podstępny, pod przyrzeczeniem małżeństwa.

Najlepszy upominek chanukowy

Zbliża się święto Chanuka, i zgodnie z wielowiekowym zwyczajem dzieci i młodzież oczekują upominków od rodziców i bliskich. Najbardziej pod względem wychowawczym rozumnym i celowym upominkiem, który łączy przyjemne z pożytecznym, będzie książka premiowana P. K. O. Największą przysługę dla dziecka, najlepszym dowodem troski o jego przyszłość jest zaopatrzenie podrastającej młodzieży w książeczki premiowane P. K. O., które krzewią wytrwałość i wdrażają do oszczędzenia, równocześnie zaś dadzą możność dalszego kształcenia, nauczania fachu i tp.

Obok oszczędności zdobywa się szanse korzystania z premii, których wysokość wynosi po zł 500, 250, 100 i 50 a ciągnienie odbywa się co 3 miesiące.

Po trzech latach oszczędzania książeczka premiowa służyć może jako podręczna kasa pożyczkowa, która przychodzi z pomocą w pilnych wypadkach. P. K. O. udziela pożyczek do wysokości 80 proc. wkładu pod zastaw książeczki. Przy tym książeczka ta nadal uczestniczy w losowaniach. Wszystkie te korzyści osiągnąć można dzięki 5-złotowym wpłatom miesięcznym, co stanowi zaledwie 17 groszy dziennie.

Niech więc ten rozsądny upominek chanukowy stanie się źródłem radości dla dzieci.

Ceny ogłoszeń: Strona 350 zł, 1/2 str. 175 zł, 1/4 str. 90 zł, 1/8 str. 45 zł, 1/16 str. 30 zł, 1/32 str. 15 zł. Przed tekstem 100% drożej. Drobne za słowo 30 gr
Prenumerata: Miesięcznie zł 1·10, kwartalnie zł 3·30, półrocznie zł 6·6C, rocznie 13.20. Prenumerata zagraniczna miesięcznie zł 1·50

Wydawca i odpowiedzialny redaktor Chaim Friedman. Drukiem I. Engelberga w Tarnowie